

Saksbehandler: Eivind Jahren
Konstituert kommunedirektør: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Valgstyret	

Kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 - Rapport og evaluering av valggjennomføringen i Karmøy kommune

Forslag til vedtak:

Valgstyret tar rapport og evaluering av valggjennomføringen av kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 til orientering.

Saksutredning

Valg er en viktig del av kommunens samfunnsansvar. Et korrekt gjennomført valg skal bidra til at det blir trygt og sikkert, rettferdig og hemmelig. Dette er viktig for å skape tillit til valget og dermed til samfunnsinstitusjonene. Om vi svikter på dette, vil det ikke bare legge grunnlag for mulig omvalg (som i år skjedde i fylkestingsvalget i Moss kommune). Det vil også gå sterkt ut over kommunens omdømme.

Valgstyret har det overordnede ansvaret for at valggjennomføringen skjer på forsvarlig vis. Etter hvert gjennomførte kommunestyre- og fylkestingsvalg og stortingsvalg fremlegges det derfor en rapport og evaluering av valggjennomføringen. Dette er et viktig ledd i et forbedringsøymed til neste valggjennomføring.

Kommunestyre- og fylkestingsvalg er et omfattende prosjekt i Karmøy kommune. Planlegging startet allerede i god tid før årsskiftet 2022-23. De viktigste forberedelsene ble likevel utført på våren.

Organisering

Karmøy kommune har organisert seg med valgstyre, valgsekretariat, prosjektgruppe og valgfunksjonærer. Totalt omfatter dette ca. 200 personer som må i sving før og under valget. 150 av dem har rolle som valgfunksjonærer, det vil si at de bemanner forhåndsstemmesteder og valglokaler på valgdagen.

Valgstyret (formannskapet) har oppgaver som følger direkte av valgloven og forskrifter til denne. Første møte for valgstyret skjedde 21. november 2022 der delegasjon til valgstyrets leder (ordføreren) ble foretatt. Der ble også andre formelle vedtak gjort, så som fastsetting av valglokaler

og åpningstider på valgdagen, godtgjøring til valgfunksjonærer og stemmestyrer og hvordan stemmene skal telles opp, samt sentrale datoer for lokale frister. Referat og saksutredning til valgstyrets første møte kan leses her:

https://innsyn.karmoy.kommune.no/innsyn_karmoy/wfdocument.ashx?journalpostid=2013156894&dokid=325034&versjon=2&variant=A&

Valgstyrets sekretariat (valgsekretariatet) består av alle ansatte i politisk sekretariat supplert med en prosjektleder.

Prosjektgruppa består av sentrale personer i ulike etater og virksomheter med til dels lang erfaring fra valggjennomføring.

Valgoppslutning over tid og mål for 2023

Valgdeltakelse ved siste kommunestyrevalg (2019) i Karmøy var på 61,4 prosent. Det var litt under landsgjennomsnittet (64,7) og gjennomsnittet for Rogaland (65). Det var likevel vesentlig bedre enn i 2015 (57,4) og litt bedre enn i 2011 (61). På denne bakgrunnen ble det nedfelt et mål om valgoppslutning på 62 prosent eller drøyt 20 000 velgere.

Ved årets valg stanset pila på 61,8 eller 20.453 stemmer, hvorav 11.095 kom inn under forhåndsstemmingen. Vi kan med andre ord glede oss over delvis måloppnåelse og litt høyere valgdeltakelse enn ved forrige kommunestyre- og fylkestingsvalg. En oversikt over valgoppslutningen over tid er tatt inn til slutt i rapporten.

De ulike aktivitetene

Forhåndsstemming foregikk servicetorget, to kjøpesentre, en ettermiddag i Skudeneshavn og på institusjoner samt ved hjemmestemming.

I servicetorget ble forhåndsstemmingen i hovedsak gjennomført med tre funksjonærer til enhver tid fra 10. august til 8. september. I år inviterte vi funksjonærene til full dag (8.00-15.30), men med mulighet for å avtale kortere økter. To av tre foretrakk full dag. Servicetorget stilte med en valgfunksjonær i starten av hver arbeidsdag (08-09) og bidro ved forfall og ekstra mange velgere. I løpet av 165 timer mottok servicetorget totalt 2173 stemmer (kun medregnet stemmer i Karmøy, «fremmedstemmer» kommer utenom).

På Amfi og Oasen var vaktene delt i to – fra 10-15 og 15-20 (på Oasen, på Amfi var åpningstida en time kortere på hverdager). Begge steder var det i hovedsak 5 valgfunksjonærer gjennom hele åpningstida, noen ganger var det nødvendig å kjøre med redusert mannskap ved at samme person stemplet stemmesedler på begge sider (to som kontrollerte og merket av i manntallet). I løpet av 108 timer mottok en på Oasen 1882 stemmer, mens på 98 timer mottok mannskapet på Amfi 1508 stemmer.

Ved en egen forhåndsstemmeøkt (to timer på ettermiddagstid 31. august) samlet en 95 stemmer i Skudeneshavn. 181 personer avga stemme på ett av de åtte stedene for institusjonsstemming (sykehjem + distriktspsykiatrisk senter). Det ble avgitt totalt 20 «hjemmestemmer» (dvs. at folk etter søknad blir oppsøkt av valgfunksjonærer hjemme).

På valgdagen har Karmøy sju kretser med hvert sitt valglokale. Det krever til sammen 80 valgfunksjonærer, hvorav tre i hver krets utgjør stemmestyrer. Dette er en lang kveld som omfatter hele åpningstida (09-20) pluss grovtelling og opprydning/nedmontering av stemmelokalet.

Fintelling (scanning) foregår på rådhuset med et mannskap på ca. 10 personer som arbeider til opptellinga er ferdig, denne gang omkring kl. 01.30.

I løpet av perioden ble det gjennomført to kurs for valgfunksjonærer – 15. juni med 23 deltakere og 16. august med 68 deltakere.

Det er viktig å understreke at man har bemannet valgfunksjonærer ut ifra å sikre en forsvarlig og sikker gjennomføring av valget. Det er forskjell i antall stemmer som man mottar på henholdsvis servicetorg og kjøpesentre, og det går i hovedsak ut på at det er forskjell på antall personer som er innom et kjøpesenter og et rådhus. Det er viktig at dette ikke leses som at det er mulig å gjennomføre valget på en forsvarlig måte med færre medarbeidere eller at det er veldig stor variasjon i medarbeidernes effektivitet. Enhver aktivitet må bemannes med nødvendig antall valgfunksjonærer, men tilgangen på velgere kan variere fra sted til sted, fra dag til dag og gjennom dagen. Det må alltid være to personer som tar imot en stemmegivning, og videre minimum en person som veileder. I servicetorget er det større anledning til å skalere opp ved behov, mens på kjøpesentrene er det erfaringsmessig flere personer som stemmer og derfor behov for både flere som kan ta imot stemmegivninger og også flere som kan veilede. Den bemanningsnormen man har lagt til grunn bidrar til å sikre kravene til et forsvarlig, hemmelig og sikkert valg som samsvarer med lovkravene.

Økonomi

Valggjennomføring er en kostbar aktivitet. Selv om mye av jobben utføres av ansatte innenfor arbeidstid, påløper det store personalkostnader. Det går i hovedsak til å lønne valgfunksjonærer i forhåndsstemmeperioden, herunder overtid og tillegg til ansatte som jobber utenfor normal arbeidstid.

Kostnadene for årets valg har fordelt seg slik (beløp avrundet til nærmeste hele tusen):

• Arbeidskraft	1.055
• Reiser, transport	13
• Materiell og utstyr	96
• Stemmesedler	123
• IT-relatert	244
• Valglokaler	63
• Servering	50
Totalt	1.644

I forhold til oppsatt budsjett var det særlig på personalsida det sprakk, faktisk med et større behov enn under koronavalget i 2021. Det skyldes trolig i stor grad generell lønnsøkning, muligens forskyvning i retning eksterne (særlig på dagtid), at eksterne kan ha tatt ut lønn i stedet for avspasering og noe mer aktivitet for funksjonærene som skulle godtgjøres (møter og kursdeltakelse).

Stemmesedlene ble en del rimeligere enn budsjettet fordi en bevisst forsøkte å holde tallet lavest mulig. Ellers var det ikke betydelige avvik.

Evaluering

Valggjennomføringen er evaluert i flere omganger. Først ble det hentet inn umiddelbare reaksjoner muntlig gjennom forhåndsstemmeperioden og selve valgdagen. Så ble det sendt ut et spørreskjema til ca. 200 personer med ulik tilknytning til valget. Til slutt ble det drøftet i møte med stemmestyrelederene i november. Til sammen burde det gi et godt grunnlag for å vurdere hvordan gjennomføringen gikk og, ikke minst, hva som kan forbedres til neste gang.

Informasjon

Det er mange som skal ha informasjon i forbindelse med et valg. Først og fremst skal velgerne informeres om mulighetene for å ta del i valget, og, så langt det er mulig for kommunen, oppmuntres til å bruke stemmeretten. Så skal de som kan tenkes å ville stille liste informeres om formaliteter rundt dette. Og endelig skal det rekrutteres i overkant av 150 personer som skal bidra til å få stemmene inn, talt, transportert og så videre (i hovedsak valgfunksjonærer).

Etter evalueringen å dømme gikk det meste informasjonsarbeidet rimelig greit. Det er vanskelig å vurdere om velgerne fikk tilstrekkelig informasjon og oppmuntring til at de fikk tatt del i valget.

Når det gjaldt informasjon til valgfunksjonærene, ser det ut til at de fleste er tilfreds, både med informasjon via nettsider, e-post og andre kanaler og mer målrettet opplæring. Flere gir uttrykk for at dette har gjort dem trygge i sin rolle og trygge i samarbeid med andre. Det er ikke kommet inn vesentlige klager på formelle sider ved valggjennomføringen. Noen har pekt på at det blir i overkant mange e-poster og mye informasjon å forholde seg til.

Det blir påpekt at de økonomiske forutsetningene for valgfunksjonærene kunne vært tydeligere. Det gjelder også måten oppgjøret skulle skje (som var forskjellig for ansatte i kommunen og andre). Det ble gjennomført kurs for valgfunksjonærer 15. juni og 16. august med til sammen ca 90 deltakere (forskjellige, noen deltok på begge). At det ble arrangert to kurs, er nytt av året og skulle dekke behovet for opplæring også av de som var i funksjon i forhåndsstemmingen. Noen etterlyser mer praktisk trening i forbindelse med opplæringsaktivitetene. Det er også foreslått å muliggjøre at de som skal jobbe sammen på valgdagen før noe mer tid sammen under opplæringen i forkant, slik det ble gjort tidligere.

Det blir også påpekt at en kunne vært flinkere til å opplyse om hvor på kjøpesentrene stemmemottakene var plassert (til glede for både for valgfunksjonærer og velgere). Det er behov for å anskaffe flere beachflagg og flere plakatbukker.

Det er flere funksjonærer som har mottatt klager på at det ikke ble sendt ut lister fra alle partiene til alle husstander, slik det er gjort ved noen tidligere valg. Til dette er det å bemerke at det ikke er en oppgave til tilligger valgsekretariatet, men er noe som partiene har gått sammen om å utføre (og finansiere) på egenhånd.

Rekruttering av valgfunksjonærer

Valgfunksjonærene er en bredt sammensatt gruppe. En av de som har vært med lengst oppgir at vedkommende ble rekruttert inn allerede på 1980-tallet og har deltatt siden. For hvert valg blir gjerne de samme som deltok sist forespurt. Men det er et betydelig puslespill å få på plass tilstrekkelig med vakter til alle stemmestedene, særlig i forhåndsstemmeperioden når en skal bemanne både kjøpesentre og servicetorg og på noen dager også institusjonsstemming, en dag i Skudeneshavn og hjemmestemming. Totalt er det behov for 150-200 personer, om lag halvparten til selve valgdagen.

I årets valg ble kompletteringen foretatt ved forespørsel til mange ansatte, til pensjonister, til medlemmer i ungdomsrådet og til frivillige lag og foreninger. Sistnevnte fikk mulighet til å bruke dette som en økonomisk aksjon ved at medlemmer stilte opp på dugnad og betalingen gikk til laget. Dette blir tydelig verdsatt som en vann-vinn-situasjon. Tidligere har en hentet valgfunksjonærer også gjennom samarbeid med videregående skoler. Dette har flere etterlyst også denne gangen.

Det ble verken satt øvre eller nedre, ettersom det ikke er gitt noen slike i lovverket. Det er i utgangspunktet kun ett formelt krav til valgfunksjonærer, og det er at de ikke må stå på noen liste som gjelder for det aktuelle området (Karmøy eller Rogaland).

I evalueringen er det mange som synes rekrutteringsprosessen fungerte bra. Det blir påpekt at rekrutteringen bør kvalitetssikres noe bedre slik at alle som melder seg har satt seg grundig inn i hva oppgaven/rollen krever av dem. Hva slags forkunnskaper valgfunksjonærene må besitte blir berørt. Det er ikke stilt noen slike krav ut over at de må være samfunnsbevisste og ansvarlige. Noen mener at IT-kunnskap bør være en forutsetning. Mer om dette også under valgfunksjonærrollen.

En respondent mener at den burde unngå å ta inn personer som har sin daglige drift i organisasjonen. Det er litt vanskelig å tolke dette synspunktet, men det er ikke realistisk å greie seg uten kommunalt ansatte. Det ville for det første blitt vesentlig dyrere for kommunen (i eksplisitte kostnader) og dessuten ført til enda større utfordringer med å kvalitetssikre valggjennomføringen. Derimot forsøker en å prioritere ansatte som kan være borte en dag uten at det skaper store problemer for arbeidsplassen eller kollegene. Det er ikke aktuelt å involvere ansatte som må ha vikar. Noen av de ansatte har valgt å utføre valgfunksjonærarbeid i arbeidstida, andre på fritida. En fordeling mellom interne (ansatte) og eksterne på om lag 50-50 synes å være optimalt. En omlegging av kommunens nettsider, førte til at rutinene for registrering av valgfunksjonærer måtte endres midt i prosessen. Dette skapte litt kommunikasjonsutfordringer som noen av respondentene synes var forstyrrende.

En respondent nevner at vedkommende følte litt press på å delta. Det er selvsagt ikke ønskelig. Forutsetningen er at oppgaven utføres frivillig, enten det dreier seg om ansatte eller andre.

Valgfunksjonærrollen

Det er mange tanker om valgfunksjonærrollen – også blant valgfunksjonærene. Hovedinntrykket er definitivt at dette er kjekt arbeid. Det er mange stikkord som trekkes fram: Sosialt (både med tanke på andre kolleger som en ellers ikke har noen omgang med, eksterne valgfunksjonærer og velgere). For noen gir det litt variasjon i arbeidshverdagen – og noen kroner på kontoen. Ellers er det flere som vektlegger at dette er viktig samfunnsinnsats.

Spørsmål om valgfunksjonærenes alder og kvalifikasjoner blir trukket fram med både positivt og negativt fortegn. Noen mener at en del av mannskapet er for ungt, andre ønsker seg flere unge med på laget. En god miks er trolig å foretrekke.

Det er i utgangspunktet ingen krav til alder eller spesiell kompetanse. Det er imidlertid viktig at folk er voksne nok til å forstå alvoret i valggjennomføringen.

En ting som blir påpekt, er at noen av de yngre funksjonærene er litt for mye opptatt av mobilen eller å snakke med hverandre, slik at det gikk ut over kontakten med velgerne og kontroll med det som skjer i stemmemottaket. Begge disse hensyna kan i noen grad rettes opp med (grundigere) opplæring og muligens også gjennom kvalitetssikring av kandidatene i rekrutteringsprosessen.

Ved de siste valga, har kommunen benyttet en del elever som går på skole, de fleste på videregående skole. Valgadministrasjonen har tatt utgangspunkt i at valg er gyldig fraværsgrunn på linje med politisk aktivitet. Det viste seg at dette ble praktisert forskjellig på ulike skoler og av ulike lærere. Beklageligvis lyktes en ikke å avklare dette på forhånd. Det bør avklares i god tid før neste valg.

Det blir påpekt at det kan være noe uklart om medvirkning i valget er i tråd med arbeidsmiljøloven og om det utløser krav om overtid. Når det gjelder overtid, utbetales det til alle som medvirker i

forhåndsstemmingen, men ikke på valgdagen da en opererer med en fast sats for hele dagen. Arbeidsmiljøloven er et tema og det er nok noen punkter der det kan stilles spørsmål ved bruken av overtid. Valg er imidlertid ikke noe en kan velge bort og heller ikke noe en kan overlate til andre. Det er snakk om strenge regler for konfidensialitet og sikkert valg som gjør at en del andre hensyn må vike.

Valgting (valgdagen)

De fleste tilbakemeldingene om valgtinget, tyder på at det er gått greit for seg.

Vi kan med fordel planlegge og skilte bedre hvordan velgerne skal bevege seg inne i valglokalet (gjelder spesifikt Åkra, der det var uklarhet om hvor utgangen var).

Det meldes om at det var kaldt i Norheimshallen.

Noen mener at betalingen på valgdagen er for lav, tatt i betraktning at den varer fra tidlig på formiddagen til langt på kveld. Noen synes også det ville være naturlig at en fikk utbetalt kjøregodtgjørelse for medvirkning i valget.

Det har vært ytre ønske om å få inn et eget tellekorps til grovtellingen på stemmestedene, dette både for å avlaste valgfunksjonærer som da har vært i aksjon i 12-13 timer, men også for å øke kvaliteten på tellingen. Foreløpig har det vært vurdert som uhensiktsmessig både av arbeidsmessige/logistiske og økonomiske årsaker, men det er selvsagt et tema det er mulig å se på en gang til.

Det er fortsatt behov for noe kommunikasjon med tanke på andre brukere av hallene. Verken deler av haller eller garderober vil kunne brukes på valgdagen. Vi må også forsøke å sikre at lyset i haller (gjelder særlig Skudehallen) slår seg av i åpningstida.

Det er behov for å kvalitetssikre tilgang på terskeleliminatorer til alle valglokalene. Det gjelder også norske flagg.

Det er reist spørsmål om vi burde ta en mer aktiv rolle for å informere skoleelevene, for eksempel ved å invitere dem til et valglokale på valgdagen.

Utstyr og materiell

Det punktet hvor flest peker på ønske om endring, er utfasing av de gamle treavlukkene. I tillegg til at de ikke er pene å se på, tilfredsstiller de ikke fullt ut krav til konfidensialitet og universell utforming. Ved kommunevalg, vil den øverste raden med stemmesedler komme så høyt at den stikker over kanten på avlukket. Dette problemet vil ikke være til stede i stortingsvalg, som har langt færre lister totalt.

Det meldes om at noen av avlukkene ikke har lys. Det er et kjent problem. Det er imidlertid ikke noe krav til at det er ekstra belysning i alle avlukkene hvis det er rimelig godt lys i lokalet. Det må imidlertid være noen avlukker (mist ett) som har ekstra lys av hensyn til svaksynte. Mulighet for å komplettere nye avlukker med led-lys avklares.

Av hensyn til svaksynte har det også vært etterspurt stemmesedler med større skriftgrad. Det kan være et legitimt ønske, men er ikke mulig å forene med valgforskriften som entydig slår fast hvordan stemmesedlene skal være utformet i alle kommuner i landet.

I alle stemmelokalene har det, i tillegg til de ordinære stemmesedlene også vært tilgjengelig generelle stemmesedler med punktskrift. Disse gjelder for hele landet og har da ikke kandidatnavn. Det er kun mulig å stemme på partier ved å krysse av på de som er oppgitt der eller skrive på nye. Noen har ment at disse av den grunn er å betrakte som diskriminerende. Det er imidlertid ikke praktisk mulig å skaffe lokale stemmesedler for blinde – og de ville for øvrig heller ikke vært i tråd med valgloven.

Det er imidlertid flere andre side ved disse generelle stemmesedlene som gjør at de kanskje ikke skal være generelt tilgjengelige. Den ene er at de vanskeliggjør den maskinelle tellingen (scanningen) av stemmesedlene. Den andre er at noen bruker disse som omslag på sin stemmeseddel. At en tar en stemmeseddel for et parti og legger inni en generell stemmeseddel hvor en ikke har markert parti, vil medføre at stemmen blir forkastet: Seddelen inni med partinavn blir forkastet fordi det er den ytre seddelen som blir stemplet, mens den ytre blir forkastet fordi det ikke framgår hvilket parti det er stemt på.

Mange setter pris på at en til dette valget anskaffet t-skjorter som gjort at funksjonærene var uniformert. Flere har imidlertid pekt på at det bør finnes flere størrelser enn S, M, L og XL. Dette vil bli rettet opp til neste valg. Noen ønsker også at de som er i aksjon flere dager i strekk bør kunne få to stykker, slik at de har mulighet for å vaske dem. Dette er nok også løsbart.

Det er et ønske om kontorstoler til bruk i stemmelokalene. Dette kan vise seg å bli en logistisk utfordring, men vil selvsagt ble vurdert.

Ønske om talltastatur og mus vil på den annen side ganske sikkert kunne innfris. Det gjelder også flere skjøteledninger/padder. Også køordnere er det behov for flere av.

Vi kan med fordel anskaffe et par skrivere til, slik at det letter logistikken i skifte mellom forhåndsstemming og valgting.

Det er viktig at ødelagt utstyr blir satt til side og merket, slik at det er lett å se hva som må erstattes til neste valg. Gjelder særlig avlukker, urner og flagg.

Av hensyn til tepper som legges på gulvene i flere av hallene, er det viktig at en bruker spesialtape for å markere hvor folk skal gå mv.

Kirkevalget

At valg av menighetsråd og bispedømmeråd skal foregå på samme sted og til samme tid som kommune- og fylkestingsvalget er utfordrende for mange.

Normalen er at kirkevalget legges til en garderobe når «hovedvalget» foregår i en idrettshall. I de fleste tilfellene går dette greit, men i år fungerte det ikke på Avaldsnes. Der ble garderoben som ble brukt for liten til å kunne betraktes som universelt utformet og valgavlukke i dusjen førte til en uheldig episode der en velger fikk seg en ufrivillig dusj. Det er lett å forstå at det ikke går an. På den annen side er det vanskelig å finne egnede lokaler som også tilfredsstillende ønske om at kirkevalget skal kunne gjennomføres uten at en må ta en vesentlig avstikker. Helst bør lokalene til kirkevalget ligge slik at velgerne naturlig passerer dem på vei inn til eller ut av valglokalet for kommune- og fylkestingsvalget.

Også på Veia var det misnøye med plassering av kirkevalget i en "bitteliten" garderobe hvor det ikke var mulig å komme inn med rullestol.

Det er også meldt om utfordringer i forhåndsstemmegivingen fordi det har vært uklarhet om hvor det var mulig å forhåndstemme i kirkevalget. Det bør det være enkelt å løse.

Utvalgte lærings- og handlingspunkter til neste valg

- Bedre kvalitetssikring av valgfunksjonærer i forkant – ytterligere og tidligere opplæring
- Avklare på forhånd om medvirkning i valggjennomføringen vil telle som gyldig fravær i videregående skole – tilstrebe lik praksis på alle skoler (i alle fall i fylket/regionen)
- Legge til rette for bedre skilting og logistikk i valglokalene. Anskaffe flere beachflagg og plakatbukker
- Fase ut flere av treavlukkene
- Tydeliggjøre de økonomiske forutsetningene og metoder for oppgjør for å medvirke i valggjennomføringen. Vurdere å øke avlønningen for innsats på valgdagen.
- Presisering av at det ikke kan påregnes å bruke hallene eller garderobene der det er valg.
- Enda grundigere samtaler med ansvarlige for kirkevalget, eventuelt en runde på valglokalene i forkant
- Kvalitetssikre valglokalene med tanke på lys og terskeleliminatorer. Avklare om de ter mulig å skaffe nye lys til avlukker der det ikke fungerer.
- Ta opp spørsmål om felles utsending av alle partienes lister til alle husstandene
- Ønskelig med flere størrelser på t-skjortene.
- Vurdere å legge bort de generelle stemmesedlene og bare tilby dem til de som trenger det.
- Flere skrivere, mus og talltastaturer. Flere skjøteledninger/padder.

Sluttord

Valggjennomføring er en viktig del av kommunens samfunnsoppdrag. Det er gode grunner til at det brukes betydelige både materielle og menneskelige ressurser på å legge til rette for hemmelige, trygge og rettfærdige valg. Og det er særdeles ressurskrevende. Som nevnt ovenfor går det med godt og vel 1,5 millioner kroner i eksplisitte midler til gjennomføringen. Det er mulig at det koster like mye implisitt ved bruk av egne ansatte som gjør innsats i arbeidstida si. Totalt er det behov for 150-200 personer som utfører varierende omfattende innsats. Det er et stort puslespill å sørge for at det er nok folk med tilstrekkelige kvalifikasjoner og en god miks av blant annet kjønn og alder på ethvert sted, særlig i forhåndsstemmeperioden.

Da er det veldig godt å oppleve at de aller fleste er positive til å delta i valggjennomføringen. Det er ingen som må pålegges å medvirke dersom de ikke selv ønsker det. Og mange gir tydelig uttrykk for at de setter pris på å få gjøre sin innsats.

Det er også kjekt at mange i evalueringen gir uttrykk for tilfredshet med ledelse av valget, både fra rådhuset og på de enkelte stemmestedene.

Valggjennomføring er en balanse mellom det ønskelige, det nødvendige og det mulige. Med felles innsats fra mange er det mulig å innfri de aller fleste krav og ønsker, både fra lovgivere og velgerne.

Valgoppslutning over tid

	KOM 2011	STOR 2013	KOM 2015	STOR 2017	KOM 2019	STOR 2021	KOM 2023
Karmøy kommunevalg	61		57,4		61,4		61,8
Karmøy stortingsvalg		76,2		76,5		75,2	
Haugesund kommunevalg	58,7		56,4		59,5		59,9
Haugesund stortingsvalg		76,6		76,3		75,3	
Tysvær kommunevalg	62,8		62,6		67,7		66,2
Tysvær stortingsvalg		81		81,3		80,8	
Rogaland Kommunevalg	63,1		59,1		65		64,4
Rogaland Stortingsvalg		78,1		78,6		78,1	
Norge kommunevalg	63,8		60,2		64,7		62,4
Norge Stortingsvalg		78,2		78,2		77,2	
Stemmesedler K.øy	18329	22368	18170	23054	19834	23112	20453
Forhåndsstemmer	3589	6861	4591	9261	7834	15267	11095